

Een voorlopige inventarisatie van enige terreintjes in het Vechtplassen-gebied, voornamelijk in de omgeving van Loosdrecht, Kortenhoef en Nederhorst den Berg, leverde in het voorjaar van 1957 enkele interessante Discomyceten op, waarvan er een paar hier worden genoemd. De genoemde terreintjes zijn voornamelijk begroeid met elzen- en wilgenbosjes en dank zij de bijzonder zachte winter ontwikkelde zich reeds begin januari een rijke mycoflora.

Op afgevallen, overjarige vrouwelijke katjes van wilgen, hoofdzakelijk *Salix viminalis* kwam reeds in begin februari *Phialea amenti* (Batsch ex Fr.) Quél. voor. De apotheciën van deze fungus ontspringen tussen de vergane schubjes en zijn witachtig. De asci en de ascosporen hebben afmetingen, die resp. variëren van $58 - 62 (75) \times 5.5 - 7.5/\mu$ en $12.5 - 13.5 \times 4/\mu$. De komvormige ascosporen zijn voor deze soort erg karakteristiek. Op vele plaatsen in het gehele Vechtplassen-gebied werd deze Discomyceet verzameld.

Een tweede, typische, in het voorjaar fructificerende soort is wel *Ciboria amentacea* (Balb.) Fuck (fig. 1). Hier worden de apotheciën in grote getale op de afgevallen, overjarige, mannelijke katjes van els (*Alnus glutinosa*) gevormd. Van aanvang februari af tot begin april waren de vruchtlichamen overal in enorme aantallen onder de elzen te vinden. De optimale ontwikkeling van de apotheciën viel omstreeks half maart en waar men liep kon men de wolkjes

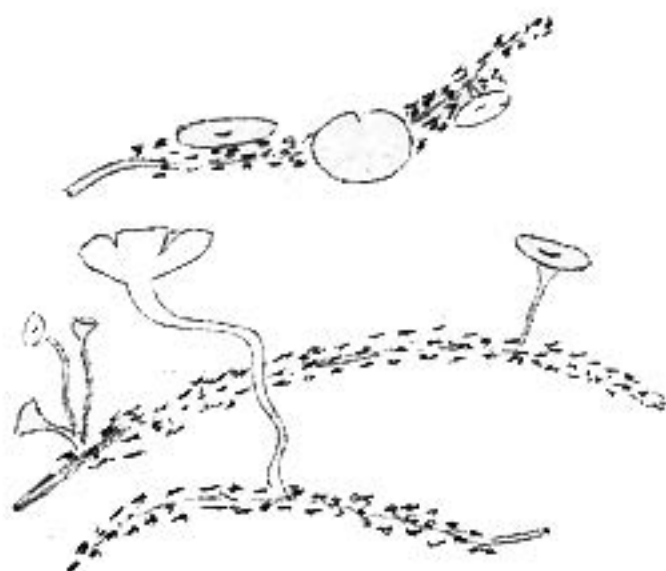

fig. 1 *Ciboria amentacea* ($\times 1$)

van de ontsnappende ascosporen waarnemen. Na ongeveer 1 april was het nog moeilijk fructificaties van de zwam waar te nemen, ofschoon in 1956 tot einde april nog talloze exemplaren aangetroffen werden. De apotheciën van *Ciboria amentacea* zijn lichtbruin en 4 tot 20 mm groot. Het steeltje kan een zeer variabele lengte bereiken. Afmetingen van asci en ascosporen zijn resp. $100 - 120 \times 7 - 10/\mu$ en $7 - 10 \times 4.8 - 6/\mu$. Deze fungus werd reeds vermeld in De Levende Natuur (Jaargang 30 : 310, 312, 1926).

Op afgevallen knopschubben van populieren werden dit voorjaar ook grote aantallen kleine, witte apotheciën van de soort *Phialea gemmarum* (Boud.) Sacc. gevonden. De asci en ascosporen meten hier resp.

35 - 45 x 6 μ en 6 - 7 x 3 μ .

Op afgevallen, overjarige elzenproppen vonden wij de volgende, reeds bekende soorten: Dasyscyphus virgineus (Batsch ex Fr.) Fuck., met witte, behaarde apotheciën; Phialea alniella (Nyl.) Boud., met witachtige, soms gelige en ongesteelde apotheciën; Ciboria alni (O. Rostr.) Buchw., met duidelijke langgesteelde apotheciën en Mollisia amenticola (Sacc.) Rehm met ongesteelde, grijze apotheciën. T.z.t. hopen wij een tabelletje samen te stellen, waardoor het determineren van deze soorten op elzenproppen wordt vergemakkelijkt.

Begin mei werden in de Binnenpolder onder Tienhoven een paar terreintjes bezocht. Daarbij werden een tweetal vrij grote interessante soorten op *Carex* en *Glyceria* gevonden, die hieronder meer in detail worden beschreven. Sclerotinia sulcata (Desm.) Whetzel, (fig. 2) in *Mycologia* 21 : 15.1929.

fig. 2 Sclerotium met apothecia van Sclerotinia sulcata (x 2)

Apotheciën aanvankelijk bekervormig, bij verdere ontwikkeling zich vlak uitspreidend, vleeskleurig, 5 - 8 mm groot, gesteeld. Steeltje eveneens vleeskleurig en variabel in lengte, tot 15 mm lang. Apotheciën zich ontwikkelend uit een 15 tot 20 mm lang, zwart sclerotium, dat zich in de halm bevindt. De asci zijn 165 x 11.5 μ ; de ascosporen 16 x 7.5 μ , ééncellig, kleurloos en ellipsoid.

Apotheciën konden in allerlei stadia van ontwikkeling worden geobserveerd. Ze parasiteren op de waardplant *Carex riparia*,

welke aan de drassige slootkanten voorkomt.

De verwante soort *Sclerotinia duriaeana* (Tul.) Rehm (cf. *Hedwigia* 21 : 66.1882) parasiteert eveneens op *Carex*. De levenswijze van beide soorten *Sclerotinia*'s is uitvoerig door Whetzel (1946) en Buchwald (1947) geschetst.

Rutstroemia calopus (Fr.) Rehm, in *Rabenh. Krypt. Fl.* 1(3) : 768.1896.

Apotheciën aanvankelijk bekervormig, zich later vlak uitspreidend, vleeskleurig, 3 tot 10 mm groot, gesteeld. Steeltje vleeskleurig, aan de basis donkerbruin, soms met wat wit mycelium. Deze fructificaties ontstaan niet uit een sclerotium, zoals bij bovengenoemde *Sclerotinia*. De asci zijn 145 - 185 x 10.5 - 13.5 μ en de ascosporen zijn 15.4 x 5.7 - 6.7 μ , ééncellig, kleurloos, ellipsoid, met twee duidelijke oliedruppels.

Deze apotheciën komen vrij talrijk voor op de vergane bladscheden en stengels van *Glyceria aquatica*.

White (1941), die het geslacht *Rutstroemia* monographisch bewerkte, geeft geen diagnose van een soort, die toepasselijk zou zijn op deze vondst.

Dennis (1956) noemt *R. calopus*, welke voorkomt op „dead stalks, leaves, and roots of grasses” en vermeldt in één geval *Lolium perenne*. Hij rekent de fungus van *Glyceria* tot *R. calopus*, maar er is ongetwijfeld ook grote verwantschap met *R. henningsiana* (Ploettn.) Dennis. Verder onderzoek zal uit moeten wijzen of dit inderdaad juist is.

L I T E R A T U U R

Buchwald, N.F. 1947. *Sclerotiniaceae Daniae*. In *Friesia* 3 (4) : 235 - 330.

Dennis, R.W.G. 1956. A revision of the British *Helotiaceae* in the Herbarium of the Royal Botanic Gardens, Kew, with notes on related european species. In *Myc. Pap.* 62.

Whetzel, H.H. 1946. The cypericolous and juncicolous species of *Sclerotinia*. In *Farlowia*, 2 (3) : 385 - 437.

J. Daams (Oud-Loosdrecht) J. Gremmen (Stichting Bosbouwproefstation
„De Dorschkamp”, Wageningen)

(Tekeningen toegevoegd door redacteur).

EEN MERKWAARDIGE „VEZELKOP”

In de voorzomer komt het wel eens voor, dat door aanhoudende droogte in de bossen rond Breda geen plaatszwammen meer te vinden zijn. Dan zoeken we onze toevlucht in het „Goudbergven”, vlak bij de Belgische grens, of in de „Krochten”, bij Zundert.

De voorzomer van 1957 was hier ook bijzonder droog en er was zelfs geen *Pholiota praecox* te vinden. „De Krochten” leverden echter wel wat op. Het terrein bestaat uit een aantal plassen, min of meer dichtgegroeid met allerlei waterplanten. Enkele dammetjes maken het mogelijk er diep in te dringen. Aan de randen van de plassen vinden we geheel verlande stukken, met dichte begroeiing van Els en Wilg. En verder is er op vele plaatsen een zeer dichte ondergroei van Bramen, Bitterzoet en andere planten, die het terrein vrijwel ondoordringbaar maken.

Onder de Elzen vinden we vele soorten *Alnicola*'s, er staan ontermineerbare rozespoorders (*Rhodophyllus*); een kleine *Hebeloma*, ook alweer een niet te determineren soort, vinden we er in groot aantal en talrijke soorten Vezelkoppen (*Inocybe*) stellen ons telkens opnieuw weer voor problemen. Zo vonden we in 1955 de kleine *Inocybe squarrosa* Rea daar in groot aantal. (Zie ook Fungus 25, pag. 31, 1955).

Op 20 juli 1957 ontdekten we onder Gelderse Roos een viertal